

IJTIMOIIY TARBIYADA INNOVATSION YONDASHUVLAR VA IJODIY FAOLIYAT

*Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
"Pedagogika" fakulteti "Maktabgacha ta'lim
yo'nalishi 3kurs IMT-23 guruh talabasi*

Yuldasheva Nafisa Olimjon qizi

***Annotatsiya.** Maqola global o'zgarishlar davrida ijtimoiy tarbiyaning samaradorligini oshirish muammosini tahlil qiladi. An'anaviy usullar o'rniga innovatsion yondashuvlarni (raqamli texnologiyalar, geymifikatsiya) joriy etish zaruriyati ilmiy asoslanadi. Ijodiy faoliyat (loyihaviy ta'lim, dizayn fikrlash) shaxsning tanqidiy fikrlashini, nostandart muammolarni yechish va ijtimoiy faolligini shakllantirishdagi asosiy omil sifatida ko'rsatilgan. Integrativ yondashuv orqali jamiyatga mas'uliyatli, moslashuvchan va ijodiy shaxslarni yetkazib berish strategiyasi taklif etilgan.*

***Kalit so'zlar:** Innovatsion yondashuvlar, ijtimoiy tarbiya, ijodiy faoliyat, loyihaviy ta'lim, geymifikatsiya, tanqidiy fikrlash.*

***Annotation .** The article analyzes the issue of increasing the effectiveness of social education in the era of global change. It scientifically substantiates the necessity of introducing innovative approaches (digital technologies, gamification) instead of traditional methods. Creative activities (project-based learning, design thinking) are presented as key factors in developing an individual's critical thinking, problem-solving, and social engagement skills. Through an integrative approach, a strategy is proposed to nurture responsible, adaptable, and creative individuals for society.*

***Keywords:** innovative approaches, social education, creative activity, project-based learning, gamification, critical thinking.*

***Аннотация.** В статье анализируется проблема повышения эффективности социального воспитания в условиях глобальных изменений.*

Научно обоснована необходимость внедрения инновационных подходов (цифровые технологии, геймификация) вместо традиционных методов. Творческая деятельность (проектное обучение, дизайн-мышление) рассматривается как ключевой фактор формирования критического мышления, способности решать нестандартные задачи и социальной активности личности. Предлагается стратегия подготовки ответственных, адаптивных и творческих личностей через интегративный подход.

Ключевые слова: инновационные подходы, социальное воспитание, творческая деятельность, проектное обучение, геймификация, критическое мышление.

Kirish

XXI asr — bu axborotlarning tez almashinuvi, texnologik inqiloblar va doimiy ijtimoiy o'zgarishlar davridir. Ushbu sharoitda an'anaviy tarbiya mexanizmlari yosh avlodni murakkab ijtimoiy vaziyatlarga to'liq tayyorlashga ojizlik qilmoqda. Bugungi jamiyatga nafaqat bilimlar majmuiga ega, balki tanqidiy fikrlay oladigan, moslashuvchan, tashabbuskor va ijtimoiy mas'uliyatni his qiladigan shaxslar zarur.

Maqolaning maqsadi ijtimoiy tarbiya jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etishning nazariy-amaliy asoslarini ochib berish hamda ijodiy faoliyatni rivojlantirish orqali yoshlarning ijtimoiy kompetensiyalarini oshirish strategiyasini taklif qilishdir.

Ijtimoiy tarbiyada innovatsion yondashuvlarning o'rni

Innovatsiya — ta'lim-tarbiya mazmuni, texnologiyalari, shakl va usullariga samaradorlikni oshirish maqsadida kiritiladigan har qanday yangilikdir. Ijtimoiy tarbiyada innovatsion yondashuvlar quyidagi prinsiplarga asoslanadi:

* Shaxsga yo'naltirilganlik: Tarbiyaviy ta'sirni o'quvchining qiziqishlari, qobiliyatlari va ehtiyojlariga moslashtirish.

* Interfaollik: Tarbiyalanuvchining jarayonda faol ishtirok etishi, bir tomonlama ma'lumot berishdan voz kechish.

* Integrativlik: Tarbiyaviy ishlarni barcha o'quv fanlari va darsdan tashqari faoliyatga singdirish.

Raqamli Texnologiyalardan Foydalanish

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) ijtimoiy tarbiyaning yangi mexanizmi bo'lib xizmat qiladi. Veb-asoslangan loyihalar, ijtimoiy mavzudagi virtual forumlar va simulyatsiya dasturlari yoshlarga xavfsiz muhitda turli ijtimoiy vaziyatlarni boshdan kechirish va oqilona qaror qabul qilishni o'rgatadi.

Geymifikatsiya

Geymifikatsiya yordamida ijtimoiy normalar va axloqiy qadriyatlarni o'rgatish qiziqarli shaklga o'tadi. Maxsus ta'limiy o'yinlar orqali tarbiyalanuvchilarda mas'uliyat, empatiya va jamoaviy ishlash kabi ijtimoiy ko'nikmalar shakllantiriladi.

Ijodiy faoliyat – Shaxsning ijtimoiy imoiy kompetensiyasini rivojlantirish asosi

Ijtimoiy tarbiyadagi ijodiy faoliyat nafaqat san'atni o'z ichiga oladi, balki muammolarga nostandart yechim topish va yangi g'oyalar yaratish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgandir.

Loyihaviy ta'lim

Bu usulda o'quvchilar ijtimoiy ahamiyatga molik real muammolarga e'tibor qaratadilar va ularni yechish uchun guruhlarda ish olib boradilar. Masalan, "Mahallamiz uchun ekologik loyiha" kabi topshiriqlar ularda tashabbuskorlikni, rejalashtirish ko'nikmasini va fuqarolik mas'uliyatini shakllantiradi.

Dizayn fikrlash

Bu ijodiy muammolarni yechish metodologiyasi bo'lib, ijtimoiy tarbiyada shaxsning boshqalarning ehtiyojlarini anglash (empatiya), muammoni aniqlash, g'oyalar yaratish, prototip qilish va sinash bosqichlarini o'z ichiga oladi. Bu yondashuv yoshlarga ijtimoiy vaziyatlarga chuqur tahliliy va insonparvarlik nuqtai nazaridan yondashishni o'rgatadi.

Keys-stadi (vaziyatlarni tahlil qilish) orqali murakkab axloqiy dilemmalar va ijtimoiy konfliktlar muhokama qilinadi. Debat va munozara esa o'quvchida o'z fikrini

asoslash, boshqa qarashlarga hurmat bilan yondashish va tanqidiy eshitish qobiliyatini rivojlantiradi.

Xulosa: Ijtimoiy tarbiyada innovatsion yondashuvlar va ijodiy faoliyatni uyg'unlashtirish orqali zamonaviy shaxsni shakllantirish mumkin. Bu jarayon yoshlarni oddiygina qoidalarga amal qilishga emas, balki o'zgartiruvchi va yaratuvchi kuch bo'lishga undaydi.

* Pedagog kadrlar malakasini oshirish: Tarbiyachilar va o'qituvchilarni innovatsion pedagogik texnologiyalar (geyemifikatsiya, loyihaviy ta'lim) bo'yicha muntazam tayyorlash.

* Ta'lim muhitini o'zgartirish: Ta'lim muassasalarida ijodiy faoliyat va jamoaviy ishlash uchun moslashuvchan, texnologiyalar bilan jihozlangan makonlarni yaratish.

* Oilaviy tarbiyani innovatsiyalash: Ota-onalarni ijtimoiy tarbiyaning interfaol usullaridan xabardor qilish va ularni jarayonga faol jalb etish.

Xulosa qilib aytganda, ijtimoiy tarbiya sohasidagi innovatsiyalar kelajak avlodning nafaqat muvaffaqiyatli shaxs bo'lishini, balki jamiyatning faol, mas'uliyatli va ijodiy a'zosi bo'lishini ta'minlaydi.

ADABIYOTLAR:

- 1.O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. (Yangi tahriri). Toshkent, 2020. (Innovatsiyalarni joriy etishning huquqiy asosi).
- 2.Karimov, I. A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. Toshkent: Ma'naviyat, 2008. (Ma'naviy-axloqiy tarbiya asoslari).
- 3.To'raeva, G. S. Pedagogik innovatsiyalar nazariyasi va amaliyoti. Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
4. Ishmuhamedov, R. J., Abduqodirov A., Pardaev A. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent: Fan va texnologiya, 2008. (Interfaol uslublarning qo'llanilishi).
- 5.G'anieva, M. G. Ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalarni joriy etishning dolzarb masalalari. T.: TDPU, 2020. (Maqolalar to'plami).